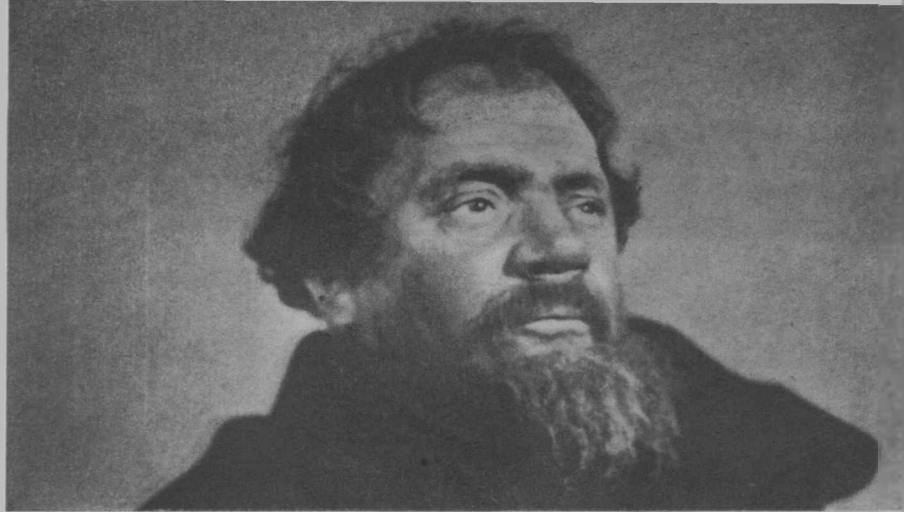

A. N. GRIBOV

životno potrebna. »Zemlja je naša mala, nemamo takoreći gdje pustiti ni kokoš, a kamoli stoku«, — govori Zvezdincevu jedan od seljaka, i u tim riječima, koje se ponavljaju u toku čitavog komada, izražena je vjekovna čežnja ruskog seljaka za zemljom.

Seljaci mole Zvezdinceva, da im dopusti da pogodenu svoju placaju na obroke. Zvezdincev međutim želi sav novac odjednom. Ipak odlučuje, da će se posavjetovati »s duhom gospodnjim« i odlazi, noseći sa sobom kupoprodajni ugovor. Pošto je dobio negativni odgovor (od »duha gospodnjega«) Zvezdincev definitivno vraća seljacima nepotpisani ugovor o kupoprodaji zemlje. Seljaci su očajni. Niz stepenice silazi Betsi i njezina učiteljica glazbe. obraća joj se raznosač, ali ona ništa ne može da odluči, dok ne izade majka. Pojavljuje se Zvezdinceva u pratnji doktora. Istjera seljake iz kuće, jer ih smatra prenosnicima zaraze. Primijetivši raznosača, Zvezdinceva u srdžbi odbija da primi haljinu i vraća je natrag. U pomoć seljacima dolazi sobarica Tanja, kojom hoće da se oženi Semjon, sin drugoga seljaka. Tanja je stvorila svoj plan: ona hoće da iskoristi vjerovanje Zvezdinceva u snagu spiritalističkih pojava. Tanja mu kaže, da se sa Semjonom događaju neke nerazumljive pojave. Zvezdincev vjeruje, da je Semjon medij i određuje uvečer seansu s novim medijem iz »prostog naroda«. Zvezdincev zadovoljan odlazi. Tanja moli Fjodora Ivanoviča, da joj pomogne da dođe do njezine svadbe sa Semjonom.

II. ČIN

Kuhinja u kući Zvezdinceva. Seljaci u očekivanju rješenja svoje stvari piju čaj.

Fjodor Ivanovič ispunjava obećanje, koje je dao Tanji. Nagovara drugog seljaka, da se ne protivi ženidbi Semjona i Tanje i to mu uspijeva. Ulazi kuharica i priča seljacima o gospodskom životu, o običajima u gospode, neshvatljivima za »proste ljude«. Pojavljuje se Sahatov i mladi spahijski. Sakrivaju u vreću jednoga od seljaka srebrnu žlicu, koju treba da pronade hipnotizer Grosman. Na čelu s Grosmanom u kuhinju ulazi oveća grupa gospode, među kojima su: prof. Krugosvjetlov, koji pokušava naučno dokazati spiritizam, debela plemkinja, koja s ushićenjem vjeruje u sve tajne, nepovjerljivi Sahatov i omladina. Grosman nalazi sakrivenu žlicu. Društvo je oduševljeno. Nezadovoljna je samo Zvezdinceva, što je našla seljake u kuhinji i ponovo ih tjera. Međutim, Tanja odvodí seljake u drugu prostoriju i obećava im, da će ugovor biti potpisan.

III. ČIN

Jedaca soba Zvezdinceva uvečer istoga dana. Zvezdincev i prof. Krugosvjetlov objašnjavaju Sahatovu »naučne« temelje spiritizma. Kad oni odu, Tanja sprema stvari, koje su joj potrebne za predstojeću seansu. Zatekne je Betsi. Tanja je moli, da nikome ne kaže, da će sva »čuda« na seansi ona pripremiti. Betsi pristaje, jer u tome vidi mogućnost da se provede. Dovode Semjona. Tanja mu daje upute, što treba da radi za vrijeme seanse, kako bi Zvezdincev potpisao ugovor o kupoprodaji zemlje. Zvezdincev poziva goste, da dodu na seansu. Profesor drži komplimirani govor o spiritizmu, pun lažnih fraza. Počinje seansa, prepuna »čuda«, u toku koje Tanja podmeće na stol ugovor o ku-

A. V. ZILJOV

A. N. POKROVSKI

poprodaji zemlje, pero i tintu. Sve to, a također i udarci, kojima Tanja nije sjedjela, uvjeravaju Zvezdinceva, da »duh« »hoće« da ugovor o kupoprodaji bude potpisan. Svi su sad još više uvjereni u postojanje natprirodnih sila. Poslije seanse Grigorije nalazi Tanju, koja se sakriva u sobi, i prijeti joj, da će je odati, ako ne bude njegova, Tanja ga međutim odbija.

IV. ČIN

Predsoblje u kući Zvezdinceva. Spiritalistička seansa se završava. Betsi ispraćuje goste. Tanja moli Fjodora Ivanovića, da se razgovara sa Zvezdincevim, da je

otпусти u selo: ona se udaje za Semjona. Zvezdinceva ispraća svoju gošću. U želji, da se osveti Semjonu i Tanji, Grigorije otkriva Tanjino lukavstvo. Zvezdinceva je revoltirana. Dolaze seljaci da Zvezdincevu predaju novac. Zvezdinceva otkriva u prisustvu muža Tanjinu igru. Međutim, na njezino veliko iznenađenje, ne uspijeva joj pokolebati vjerovanje muža i profesora u spiritizam. U zaštitu Tanje stupa i Betsi. Razjarena Zvezdinceva izbacuje iz kuće seljake i otpušta ni kriva ni dužna bifedžiju Jakova. Seljaci mole Fjodora Ivanovića da preda spahiji novac. Zahvaljuju Tanji i obećavaju, da će proslaviti njenu svadbu sa Semjonom.

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: KRESIMIR SIDOR — UREĐUJE REDAKCIJSKI KOLEGIJ: MIRKO PERKOVIĆ, MLADEN BAŠIĆ I KRESIMIR SIDOR — TEHNIČKI UREDNIK: BOSILJKA PAVIĆ-PAJDIĆ
LIKOVNA OPREMA: ALEKSANDAR AUGUSTINCIC